

Så skal vi nu sikre, at vi får givet dem muligheden for også at udføre det i ren praksis, det vil sige, at indgangsvinklen for virksomhederne til fleksjobbene i forhold til den måde, man kan komme i kontakt med kommunerne osv. på, bliver så ubureaukratisk som overhovedet muligt.

Jeg skal slutte med at sige, at det, vi gør her, det er, at vi giver nogle rammer. Vi giver som regering og Folketing nogle rammer, som efterfølgende skal udfyldes af de mennesker, som skal arbejde med det her i det daglige. Derfor er det helt afgørende, at frontpersonalet derude i kommunerne nu bruger tiden fra nu af og frem til, at det her skal træde i kraft, til efteruddannelse, at kommunerne forstår, at ud over det signal, som forligspartierne her sender om at sende penge med ud til efteruddannelse, så har kommunerne også en forpligtelse, for det er helt afgørende, at frontpersonalet derude er motiveret til at også tænke de nye tanker, der ligger i førtidspensionsreformen.

Jeg vil sige til Folketinget og Folketingets Socialudvalg, at jeg glæder mig til det videre arbejde omkring førtidspensionsreformen og hele fleksjobmarkedet. Vi har haft et godt forarbejde; jeg er ret sikker på, at det vil vi også fortsat have, og så er jeg spændt på, om der kan stilles spørgsmål undervejs, som vi ikke er forberedt på at svare på, men det vil tiden jo vise.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 73:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunal anvisningsret i privat udlejningsbyggeri.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 13/12 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Formanden:

By- og boligministeren har ordet, som jeg i øvrigt byder velkommen i Folketingssalen i sin nye egenskab.

By- og boligministeren (Lotte Bundsgaard):
Tak til formanden.

Der er klare tendenser i en række byer til en øget social opsplitning mellem forskellige byområder og bebyggelser. Der er samtidig en tendens til, at der sættes en selvforstærkende udvikling i gang, hvor de ressourcestærke beboere flytter væk.

Den udvikling vil vi gerne ændre. Det er regeringens mål, at boligpolitikken skal sikre byområder og bebyggelser, der er præget af mennesker med forskellige baggrunde og ressourcer.

Mangfoldigheden er en af de største kvaliteter i vores bebyggelser. En bredt sammensat beboerkreds medvirker erfaringsmæssigt til at gøre de enkelte boligområder velfungerende, en beboerkreds, hvor de stærke kan løfte de svage. Det indgår derfor som en målsætning i den bypolitiske perspektiv- og handlingsplan, at der skal være en mere varieret beboersammensætning, både i vores byer og i de enkelte bebyggelser.

Der skal ske en fordeling af de husstande, der får anvist en bolig efter boligsociale kriterier. Ellers kan vi ikke forhindre ghettodannelser i bestemte bebyggelser og bestemte områder.

Men denne opgave kan ikke løses af den alene sektor. De private udlejere har også et boligsocialt ansvar, de skal også bidrage til løsning af vores boligsociale problemer. Hermed får de belastede by- og boligområder mulighed for at optage ressourcestærke boligsøgende, så vi kan få vendt udviklingen og få velfungerende by- og boligområder, der er attraktive for alle befolkningsgrupper. Jeg er derfor enig med Enhedslisten i, at det er vigtigt at give kommunerne så godt et instrument som muligt til at løse de boligsociale problemer.

Men reglerne om kommunal anvisning i private udlejningsejendomme bygger på frivillighed for udlejerne. Anvisningsretten forudsætter derfor en aftale mellem kommunen og udlejerne. Enhedslisten ønsker at pålægge udlejerne en pligt til at give kommunen anvisningsret til hver fjerde ledige lejlighed i private udlejningsejendomme.

Forslaget er begrundet med, at forhandlingerne med udlejerorganisationerne om en frivillig aftale om anvistning til private udlejningsejendomme er brudt sammen.

Det er rigtig, at der sidste år har været afholdt møder med Kommunernes Landsforening og med udlejerorganisationerne for at få den gældende ordning til at fungere efter hensigten. Møderne var et af de mange initiativer, som regeringen fremlagde i sin handlingsplan »Bedre integration« i februar 2000.

Det er også rigtig, at disse drøftelser hidtil ikke har givet noget resultat, men jeg har ikke opgivet den mulighed. Det er min holdning, at det bedste resultat opnås, hvis der indgås en frivillig aftale i stedet for at tvinge et krav om anvistningsret igennem. Tvang skaber ofte modvilje.

Der skal helst i de enkelte ejendomme være en forståelse for, at der også skal være plads til dem, der har behov for at få anvist en bolig, både hos udlejer og hos lejere, hvad enten behovet skyldes sociale forhold eller manglende mulighed for at skaffe boliger til flygtninge eller indvandrere, for ellers får vi ikke vendt udviklingen i de belastede områder.

Men jeg fornemmer, at der hos de private udlejere er ved at komme en erkendelse af, at de også bør yde et bidrag til løsning af det her samfundsproblem. Det er derfor min hensigt at genoptage møderne med de private udlejere, for at vi kan få konstateret, om den fornemmelse er rigtig.

Jeg mener på den baggrund, det er for tidligt med et lovinitiativ. Lad os nu først se, om det ikke er muligt at opnå et tilfredsstillende resultat ved nye forhandlinger.

Men der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi i regeringen lægger meget vægt på, at de private udlejere også skal yde et bidrag til løsningen af de boligsociale problemer. Hvis det derfor viser sig, at det ikke er muligt at opnå et tilfredsstillende resultat ved de nye forhandlinger, vil jeg nærmere overveje, hvilke initiativer der så er behov for.

Men regeringen kan ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Det glæder mig, at boligministeren vil gøre noget ved det og stadig væk har forhåbningerne i behold. Nogle af os andre har måske ikke så sto-

re forhåbninger, men jeg håber da, at det kan lykkes.

Men jeg vil godt høre, hvor lang tid by- og boligministeren agter at vente. Nu har vi faktisk ventet ret lang tid på, at der skete noget. Vi har haft forhåbninger i meget lang tid, og nu skal vi i gang med en ny runde forhandlinger. Hvor lang tid skal vi vente, og hvor lang tids frist giver boligministeren til sådan en ny runde?

By- og boligministeren (Lotte Bundsgaard):

Jeg tror ikke, det vil være gavnligt for forhandlingerne her at stå her og sige en bestemt frist. Men jeg vil godt have, at det skal gå hurtigt. Jeg vil hurtigt tage initiativ til de her forhandlinger, for jeg har det ligesom SF's ordfører sådan, at der skal ske noget på det her område.

Så en frist vil jeg ikke komme med i dag, men jeg vil love Folketinget, at jeg hurtigt vil tage initiativ til nye forhandlinger.

Lissa Mathiasen (S):

Forslaget her fra Enhedslisten, som netop lægger op til, at også den private sektor skal medvirke til at løse boligsociale formål, er der ingen der skal være i tvivl om at vi deler helt og fuldt i Socialdemokratiet. Skal det lykkes os at finde en bedre løsning på de boligsociale problemer, så må man også forstå, også fra den sektor, at så må vi alle sammen være parat til at påtage os et ansvar. Og det gælder altså også den private udlejningsmasse.

Men som jeg også har forstået på boligministerens tale, mener man, at der er grundlag for at genoptage forhandlingerne. Og så vil jeg godt sige, at det vil vi også godt acceptere fra Socialdemokratiets side. Det er i orden. Men jeg vil godt understrege – og det er måske mest af alt en hilsen også til vores private udlejere – at går man ind og accepterer at genoptage forhandlingerne fra deres side, så er vores forventning i Socialdemokratiet, at så forpligter det. Det forpligter på den måde, at så forventer vi også, hvis de siger ja til at genoptage forhandlingerne, at de så også er indstillet på, at vi kommer til at se resultater.

Jeg skal heller ikke lægge skjul på, at vi er utålmodige. Jeg mener, at tiden er knap. Jeg synes ikke, at det er acceptabelt, hvis vi tænker tilbage på, at det her ikke kun er en fortsættelse af en debat, vi havde her i foråret, men at det jo er en debat, vi har haft igennem en længerevarende periode. Vi forventer, at man også fra den sektors side er parat til at vise, at de har et so-

cialt ansigt, og at de også har et ansvar, som de er parate til at tage på sig.

Men med det, at jeg er parat til på Socialdemokratiets vegne også at acceptere en genoptagelse af forhandlingerne, så er der ingen, der skal misforstå det som et udtryk for, at jeg på nogen måde skulle løbe fra den udtalelse, som jeg kom med i TV-Avisen den 21. november 2000. Jeg står helt og fuldt ved den, og det gør vi i Socialdemokratiet.

Jeg kan så undre mig over – det kan jeg ikke lade være med at sige – at det åbenbart er blevet stilen hos Enhedslisten, at det er TV-aviserne, der er blevet omdrejningspunktet i forhold til de forslag, man fremsætter; men der skal i hvert fald ikke herske tvivl om, at jeg, at Socialdemokratiet, står ved den udtalelse, og vi mener stadig væk, at de private udlejere bør deltage også i forhold til det her.

Men jeg vil godt give frivilligheden en chance, for jeg tror, at vi kommer længst den vej. Men vores tålmodighed er, som jeg har sagt, begrænset. Vi har også en grænse, og det må udlejerne også kunne forstå.

Så med det her tror jeg også, at jeg har tilkendegivet, at vi ikke kan støtte beslutningsforslaget, som det her er lagt frem, men vi er enige i intentionerne, og jeg kan sige, at det samme er man fra Det Radikale Venstres side.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Lissa Mathiasen, om de forhandlinger, som man nu vil sætte i gang med en meget snæver tidsfrist, kommer til at foregå på det samme grundlag som under den tidligere boligminister, nemlig at man forsøgte at give udlejerne lokkemad, en stadig større dusør pr. udlejet lejlighed. Man begyndte med 18.000 kr., og så steg beløbet, og det viste sig, at uanset hvor meget man tilbød de private udlejere, så ville de ikke være med til det. Og jeg kunne altså godt frygte, at de forhandlinger ender som en ren farce.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge, hvor mange penge man denne gang er indstillet på fra regeringens side at tilbyde de private udlejere i dusør? Jeg synes, det var så usmageligt, den måde, forhandlingerne foregik på, og det er derfor, Enhedslisten har fremsat det her forslag. For det kan da ikke være rigtigt, at man skal afpresses enorme summer for udlejning af en lejlighed, som man i øvrigt ikke får noget for i den sammenhæng.

Det vil jeg godt spørge om.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror også godt, at hr. Keld Albrechtsen ved, at når det drejer sig om det grundlag, hvorpå forhandlingerne skal foregå, så er det ikke mig, der skal svare på det. Og jeg synes egentlig også, at det vil være urimeligt, hvis vi i aften prøvede at afkræve boligministeren det svar, for det må komme an på de kommende forhandlinger og de aftaler, man i den forbindelse har mulighed for at indgå med de private udlejere.

Så bliver der nævnt spørgsmålet om penge. Det er det, der ligger i, jeg havde nær sagt, den gamle 1994-lov. I hvert fald det var dér, grundlaget blev skabt.

Jeg har aldrig lagt skjul på, at jeg synes, at der var noget ravende galt i, at der var nogle, der skulle have flere penge end det, de reelt skulle have for at udleje deres boliger for at indgå i et boligsocialt ansvar.

Men omvendt har vi også tilkendegivet, og det har vi gjort alene af den grund, at vi støttede loven, da den blev vedtaget i 1994 og også den ændring, der kom senere, at vi er optaget af, at de boligsociale problemer bliver løst, og at vi får alle med. Så for os er det afgørende.

For at forhindre, at hr. Keld Albrechtsen kommer igen, vil jeg godt sige, at jeg forestiller mig ikke, at det er vanvittige summer, vi her skal op i. Jeg tror faktisk ikke, det er penge, der er afgørende.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nej, jeg er også bange for, at det ikke er penge, der er afgørende, for selv om den daværende boligminister lagde flere og flere penge på bordet, så var grundejerne jo fuldstændig afvisende under alle omstændigheder. Derfor tror jeg ikke meget på de grundejere, det må jeg sige. De vil ikke være med til det her.

Så vil jeg godt spørge fru Lissa Mathiasen, om man måske skulle gå til pensionskasserne. Jeg vil godt spørge om det, for pensionskasserne har jo tilbudt, at de godt vil bygge, hvis de kan få skattefrihed på boligområdet.

Hvis man nu forestillede sig, at vi tog en kontakt til pensionskasserne og sagde okay, vi vil godt diskutere skattefrihed på boliginvesteringer, men modydelsen må være, at der bliver en anvisningsret for kommunerne ligesom i det almene byggeri – det kunne jo være, at sådan en

aftale kunne komme et eller andet sted – så havde vi dog opnået noget. Jeg vil godt spørge fru Lissa Mathiasen, om det måske var en tanke, der kunne overvejes.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg får også lyst til at pirke lidt til den socialdemokratiske ordfører, for jeg har forstået, at man nu vil genoptage nogle forhandlinger med de private grundejere. Jeg går ud fra, og det er det, jeg godt vil have bekræftet om lidt fra ordføreren, at man fortsat vil respektere grundloven og den private ejendomsrets ukrænkelighed.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det forekommer mig, at det er, som om der er kommet en eller anden misforståelse ind i debatten. Det er ikke mig, der skal forhandle; det er boligministeren, der skal forhandle med udlejerne.

Skulle nogen være i tvivl, så må jeg sige, at jeg har skrevet under på grundloven. Det har boligministeren også. Så jeg tror godt, jeg tør sige, at det er der nok ingen af os der er parate til; det håber jeg ikke at nogen i det her hus er parat til.

Jeg er også nødt til at sige, at med hensyn til de forhandlinger, som boligministeren lægger op til at få genoptaget, så er det heller ikke i det her forum, de skal tages. De skal tages sammen med boligministeren, sammen med de private udlejere, og vi er parate til at vente. Jeg har bare tilkendegivet, at vi er utålmodige. Vi har også en begrænsning på tidshorizonten, for vi synes, der er behov for, at man finder nogle løsninger.

Så bliver jeg spurgt af hr. Keld Albrechtsen om pensionskasserne, og der vil jeg godt sige, at når jeg taler om de private udlejere, så har jeg egentlig den holdning, at pensionskasserne er en del af de private udlejere, og lige såvel som de egentlige private udlejere bør bidrage, mener jeg også, at pensionskasserne bør bidrage. Det vil se pænt ud. Det vil klæde dem, og jeg glæder mig til, at de også kommer med på holdet. Vi trænger til det, og det gør den danske befolkning også.

Erik Larsen (V):

Da Venstres ordfører, fru Hvilshøj, ikke kan være til stede her ved behandlingen af denne sag, skal jeg fremføre Venstres synspunkter.

Dette beslutningsforslag udtrykker på den klareste måde Enhedslistens syn på den private

ejendomsret. Dette forslag er ren og skær ekspropriation. Med lovens magt vil Enhedslisten fratage private udlejere rådigheden over hver fjerde lejlighed, der er ledig i deres ejendomme.

Et er, at Enhedslisten sammen med regeringen og SF med pinsepakken har gjort det fuldstændig urentabelt at bygge privat udlejningsbyggeri, noget andet er, hvis Enhedslisten får magt, som de har agt, for så skal de nok få taget livet af den private udlejningssektor, vi har tilbage. Dette forslag hjælper godt til.

Hvor ligger rimeligheden i, at den almene sektor får stor økonomisk støtte fra den offentlige sektor bl.a. mod, at de stiller lejligheder til rådighed for kommunen, mens den private udlejer ifølge dette forslag efter samme retningslinjer som den almene boligsektor skal stille lejligheder til rådighed for kommunen uden i samme omfang at få økonomisk støtte fra det offentlige?

Venstre kan ikke støtte forslaget. Det er ren og skær ekspropriation, og det er at lægge gift ud for den private udlejningssektor.

Vi har behov for en privat udlejningssektor. Vi kan ikke løse hele boligproblematikken ved at bygge almennyttige boliger, så vi i sidste ende alle bor til leje med offentlig støtte. Der er behov for, at den private udlejningssektor ser, at det er fordelagtigt at bygge, og dette forslag vil være ødelæggende for den målsætning.

Venstre har intet imod frivillige aftaler indgået mellem kommuner og private udlejere, men vi vil til enhver tid fastholde, at det skal være frivillige aftaler, hvis kommunen skal kunne få anvindingsret til privat udlejningsbyggeri.

Jeg skal meddele, at Det Konservative Folkeparti heller ikke kan støtte dette forslag fra Enhedslisten, og det er med de samme begrundelser.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal ikke gå for kraftigt ind i en debat med en stedfortrædende ordfører, men bare stilfærdigt gøre opmærksom på, at hvis der er nogen, der mener, at der er et grundlovsproblem, så bør de bestemt henvende sig til formanden for Folketinget i den anledning.

Jeg vil bare gøre opmærksom på, at der i hvert fald ikke er noget tab, og derfor kan der jo ikke opstå noget erstatningsproblem, uanset hvad man så mener om selve det ekspropriationsmæssige. Jeg mener ikke, det er ekspropriation. Der har været fortilfælde for det her i lovgivningen, uden at der har været gjort indsigelser.

Men det afgørende er, at ingen lider et tab som følge af den her ordning, og når ingen lider et tab, så bliver ekspropriationsspørgsmålet jo noget akademisk.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Ja, det var så en garanti til det private udlejningsbyggeri om, at de ikke skal lide et økonomisk tab. Men jeg går ud fra, at hr. Keld Albrechtsen er enig med mig i, at det er en rådighedsindskrænkning af den private ejendom.

Formanden:

Jeg bør måske for en ordens skyld gøre opmærksom på, at spørgsmålet om grundlovsmedholdelighed eller ikke først får aktualitet i det øjeblik, det er et lovforslag, der bliver behandlet.

Så skal jeg give ordet til hr. Knud Erik Hansen som ordfører.

Knud Erik Hansen (SF):

Der ligger for kommunerne en meget stor opgave i at få bysamfundet til at fungere, og det kræver også i mange tilfælde, at man får mulighed for at tilbyde boliger til boligsociale formål mange steder i kommunen og ikke kun i få almene boligbebyggelser.

Det er derfor SF's opfattelse, at det kan være helt nødvendigt og er nødvendigt i mange kommuner at inddrage de private udlejere til løsning af denne opgave, hvis vi som samfund skal løse den opgave ordentligt.

Det er jo heller ikke en unormal tradition, at vi pålægger og inddrager de private udlejere i løsningen af bymæssige problemer. Det har man gjort i forbindelse med byfornyelsen, hvor man har givet kommunerne adgang til at anvise folk til genhusning i private udlejningsejendomme.

Der er en paragraf i byfornyelsesloven, som siger, at kommunen kan anmode om at få hver tredje ledige lejlighed stillet til rådighed af private udlejere. Jeg ved ikke, om det er ekspropriation og i strid med grundloven; det har det åbenbart ikke været, for det er faktisk en lovtekst, som fungerer i dag.

Vi kan se en meget klar parallelitet til den opgave, man står med i dag. For nogle år siden var det i høj grad byfornyelsesopgaver, modernisering og renovering af boligerne, som var opgaven, og som gav kommunerne nogle store opgaver. I dag er opgaven meget mere kompleks og hænger i høj grad sammen med, hvorledes per-

soner har mulighed for at bosætte sig rundt omkring i kommunen.

Det er her, anvisningsretten bliver meget væsentlig for kommunerne, hvis de skal løse opgaven. Og mange kommuner er allerede i gang med at formulere bypolitikker og interesserer sig meget grundigt for det, for de kan se, det er en opgave for kommunen at skulle løse de problemer.

Derfor vil vi meget gerne være med til at give kommunerne det instrument, der skal til, for at de kan løse opgaven, og det indebærer også hermed, at de private udlejere skal bidrage, og også at kommunen skal have anvisningsret til private udlejningsejendomme.

Nu var jeg sikker på, da jeg sad og skrev talen her i går, at vi også fik en diskussion om ekspropriation. Det fik vi også dengang, da SF for et års tid siden fremsatte et lignende forslag.

Jeg synes, det er noget af en tilsnigelse, for som jeg nævnte før, har vi allerede i vores lovgivning, i byfornyelsesloven, en tilsvarende paragraf, og den er jo blevet gennemført. Det er ganske vist rigtigt, at man griber ind i måden at råde over en ejendom på, men det gør vi jo på mange ledder, uden at det nødvendigvis er ekspropriation. Men det, som jeg synes er værd at bemærke, er, at der jo ikke er økonomiske indgreb i ejerens formåen i forhold til ejendommen, snarere tværtimod.

Det er jo almindelig praksis, hvis kommunen går ind og anviser en lejlighed, så overtager kommunen det økonomiske ansvar, hvis lejeren ikke opfylder det. Så er det kommunen, der har ansvar for lejen, hvis den ikke bliver betalt. Tilsvarende i forbindelse med fraflytning: Hvis der er udgifter i forbindelse med den, er det klart kommunens ansvar at påtage sig dem. Det går jeg også ud fra bliver en del af aftalen, og jeg synes også, det er rimeligt, at hvis kommunen har en anvisningsret, så er det også kommunen, der har det økonomiske ansvar.

Så jeg vil sige, at ejeren snarere er mere økonomisk sikret ved en sådan aftale end ved at udleje til mange andre. Så vi har svært ved at se, at det skulle være det store økonomiske problem for ejeren, og vi håber ikke, at det i virkeligheden er andre grunde, der afholder ejerne fra at gå ind i den her opgave, som er meget nødvendig for, at vi samlet kan få vores bysamfund til at fungere.

Vi kan varmt støtte forslaget og håber, hvis det ikke bliver vedtaget, at i hvert fald boligministerens energi og kraft er så stor, at vi inden

for nogle få måneder kan se nogle resultater af det her, noget, som vi har ventet meget længe på.

Egil Møller (DF):

Enhedslistens beslutningsforslag ligger helt i forlængelse af partiets ideologiske udgangspunkt med mere magt til statsmagten. Dansk Folkeparti har det modsatte idégrundlag. Det kan vel derfor ikke overraske, at Dansk Folkeparti tager stærkt afstand fra beslutningsforslaget.

I grundloven er den private ejendomsrets ukrænkelighed indskrevet. Derfor er beslutningsforslaget lovstridigt.

At vi oplever et stadig større og større pres på udlejningsboliger er Enhedslisten medskyldig i, idet partiet er blandt det store flertal af partier her i landet, som fører en udlændingepolitik, der medfører masser af problemer for det danske samfund.

Når der hvert år skal skaffes plads til mange nye borgere, så vil der blive et boligproblem. Sidste år blev der givet opholdstilladelser i asylsager til 5.137. Ud over det gav man tilladelse til familiesammenføringer på i alt 12.514. Det giver i alt 17.651, som så skal bosættes i det danske samfund. Det er ikke så sært, at det giver et voldsomt pres på boligmarkedet.

At Enhedslisten gennem sin udlændingepolitik skaber en diskriminerende situation for de mange danskere, der har været skrevet op til en bolig via venteliste, er mig ganske uforståelig.

Skal vi løse boligproblemet i udlejningssektoren, skal vi igen skabe vilkår, der vil animere private til at bygge udlejningsboliger. Mange boliger står i øvrigt ubrugte udover det ganske land. Jeg tænker på de mange fritidshuse, og der vil jeg godt spørge Enhedslisten, om man vil være med til at ændre lovgivningen, således at sommerhuse må anvendes til boligformål året rundt af de respektive ejere.

Til sidst vil jeg fastslå med syvtommersøm, at Dansk Folkeparti ønsker at værne om den private ejendomsret. Derfor afviser vi Enhedslistens beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg ved ikke, hvor mange forhåbninger man kan have, men man kunne spørge hr. Egil Møller, om han bare et øjeblik kunne være lidt farveblind med hensyn til hudfarve og så diskutere boligspørgsmål.

Uanset al den etniske diskussion og uanset, at indvandrere skal beskyldes for alt muligt, har vi så ikke mange gange oplevet, at vi faktisk har haft boligbebyggelser med mange sociale og økonomiske problemer, hvor det har været nødvendigt at gøre noget, og hvor en af opgaverne måske er, at man tilbyder dem, der bor i disse bebyggelser, nogle andre steder at bo, således at de kan få nogle flere muligheder for at bo andre steder uanset farve?

Kan vi lave en lille øvelse, hvor Dansk Folkeparti bare i 2 minutter er farveblinde? Er det faktisk ikke en opgave at sørge for, at der bliver genhusningsmuligheder? Og er en af mulighederne så ikke private udlejningsejendomme?

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg vil også gerne spørge Dansk Folkepartis repræsentant, hr. Egil Møller, om ikke han et øjeblik også kunne tænke på, at det her beslutningsforslag jo faktisk ingen nytte gør. Der står jo ikke nogen lejligheder tomme i det private byggeri, som ikke bliver benyttet, hvad enten man er brun, sort eller hvid.

Næ, problemet er, at vi mangler nogle, der vil bygge nogle boliger, og hvis vi lægger en hel masse tvang ned over, får vi så nogle andre til at bygge? Hvor har hr. Egil Møller de tomme lejligheder stående, som de private vil leje ud til os hvide?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg sidder egentlig og får det meget skidt over, at man i en debat på det her område også fra Dansk Folkepartis side – ligesom man gjorde ved den forudgående debat, der var her i salen, og så fremdeles én gang til – skal benytte lejligheden til at give mennesker, der er kommet her til landet, en hilsen, som er så ubehagelig.

Jeg vil spørge hr. Egil Møller: Er vi enige om, at mennesker, der kommer her til landet, som har lovligt ophold, det vil sige, at de altså gør det, de må, på lige fod med andre, der bor her i landet, må have de samme rettigheder? Og det har intet med den her sag at gøre. Til gengæld drejer det sig om, i forhold til den debat, der er her, at løse boligsociale problemer på landsplan. Det er uanset hudfarve, og det er uanset, hvilken nationalitet man end har, for det har ikke noget med det her at gøre.

Jeg synes, det er usmageligt, at vi skal have den form for debat herfra.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Knud Erik Hansen postulerer egentlig, at jeg herfra skulle have sagt, at indvandrere er skyld i alt skidt. Sådan forstod jeg det.

Lyt efter, hvad jeg siger, vil jeg sige til hr. Knud Erik Hansen. Det har jeg overhovedet ikke sagt i den forbindelse. Men jeg har anklaget de danske politikere i dette Folketing for via deres lovgivning på udlændingeområdet at have skabt sådanne vilkår, at der lige pludselig er boligmangel, sådan at en dansk familie, en dansker, der har været skrevet op på en venteliste i lang tid i et socialt boligbyggeri, må se i øjnene, at vedkommende hele tiden kommer bagest i køen.

Det er jo ikke udlændingenes skyld alene. Næ, hovedårsagen er søreme de danske politikere, og hr. Knud Erik Hansens parti er da i høj grad medskyldig.

Så var fru Annie Lunde Hansen inde på situationen, som vi vel alle sammen er klar over, nemlig at det private udlejningsbyggeri jo er gået i stå. Hvem er så skyld i det? Det er faktisk også de danske politikere, der er skyld i det via lovgivningen. Man har faktisk gjort det så vanskeligt for udlejerne, at de ikke har et økonomisk incitament til netop at gøre det. Det er igen politikere i dette hus, der er skyld i dette.

Fru Lissa Mathiasen beder mig om et øjeblik måske at lade være med at tale om udlændinge. Jamen nu taler vi jo om et forslag, der er til behandling her fra Enhedslisten, og så er det, jeg sådan bare lige nævner, hvorfor det måske er blevet aktuelt med et sådant forslag. Det er jo sådan set baggrunden, nemlig at vi har fået så mange nye indbyggere her i landet. Så der er blevet et pres, som det ikke har været muligt at opfylde.

Annie Lunde Hansen (CD):

Det er vel ikke de nye indbygges skyld, at byggeriet rundtomkring er stagneret. Det kan der være mange årsager til.

Men jeg vil sige en gang til til hr. Egil Møller: Det er ikke alle politikere her i Folketinget, der skal skæres over én kam. Det er ikke os alle sammen, der har gjort det tungt for privatbyggeri at lave nogle byggerier.

Men så lad os dog bruge, måske ikke lige dette beslutningsforslag, men et andet. Vi kan bede ministeren om at kalde os over og lade os se, hvad vi i fællesskab kunne gøre, så det private boligbyggeri kunne komme bedre i gang.

Der er mange gode ideer, og mange politikere har – bl.a. også mig selv – stået i kø, når pressen har ringet for at finde gode motiver. Så også hr. Egil Møllers parti ville måske være med, hvis vi taler om at sætte os ned i en fornuftig sammenhæng for at få nogle flere nye boliger.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg er nødt til at sige til hr. Egil Møller: Det er altså ikke en udlændingedebate, vi for øjeblikket har på dagsordenen. Det, vi diskuterer, er løsningen af boligsociale problemer her i vores land.

Men jeg kan alligevel ikke lade være med at stille hr. Egil Møller et spørgsmål med udgangspunkt i de påstande, der kom for et øjeblik siden. Betyder påstanden – altså at hvis ikke de partier havde givet alle de mennesker adgang her til landet, så havde vi ikke haft problemerne – at hr. Egil Møller er uenig med Dansk Folkepartis leder, fru Pia Kjærsgaard, om, at man naturligvis også i Dansk Folkeparti står inde for, at man vil overholde bl.a. flygtningekonventionen?

Det er forudsætningen for, at de mennesker har fået lov til at komme her. Er hr. Egil Møller uenig med Dansk Folkeparti i, at den skal man overholde? Jeg mener, det giver sig selv, og så synes jeg, vi skulle prøve at komme tilbage til det, debatten rent faktisk drejer sig om her i dag. Det ville klæde også Dansk Folkeparti.

Formanden:

Jeg synes, jeg vil gøre den tilføjelse, at jeg ikke vil acceptere, at den debat her udvikler sig til en flygtningedebate. Det er bare sådan en venlig henstilling i al almindelighed.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg skal da gerne prøve igen. Min opfordring gik faktisk også på, at vi gjorde det til en debat, hvor vi var farveblinde i forhold til hudfarven. Men det lykkedes åbenbart ikke helt.

Men jeg efterlyste faktisk nogle løsninger på de her problemer. For problemet er jo klart ikke, at der kommer nogle flere. Problemerne er, at der ikke bliver bygget nok, og det er det, vi skal fokusere på.

Det er da klart, at vi som politikere har et ansvar for det, og vi skal da også stå ved, hvad vi gør. Det kommer vi så til at diskutere senere.

Det er helt givet, at vi i de næste par måneder kommer til at diskutere det.

Men jeg vil godt sige, at den simple løsning med bare at bygge mere privat boligbyggeri uden massiv offentlig støtte kommer der da ikke noget privat boligbyggeri i gang af.

Hvis bare Dansk Folkeparti ville overveje, hvordan man giver pengene bedst ud: Om de er bedst givet ud til en massiv støtte til privat boligbyggeri, udlejningsbyggeri eller til alment boligbyggeri?

Jeg tror faktisk, det er det sidste, hvis vi skal i gang med noget, der virkelig batter. Jeg synes, det er omsvøb, når Dansk Folkeparti bare tror, at vi kan klare det ved privat udlejningsbyggeri.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Når vi er kommet i den situation, som nødvendiggør det her forslag, og som regeringen jo er enig i er en alvorlig situation, så skyldes det, at antallet af beboere pr. husstand i 1980 var ca. 2,5 beboer pr. husstand og nu er på vej ned mod godt og vel 2 beboere. Det kan ventes at falde til omkring 2 beboere pr. husstand.

Det er ganske enkelt forklaringen på det problem, vi har med mangelen på boliger og underkuddet i boligforsyningen sammenholdt med, at boligbyggeriet er for lavt, vil jeg sige til hr. Egil Møller.

Så er der nogle, der kommer ind i landet, og nogle, der forlader landet hvert år. Dem, der forlader landet, tager hr. Egil Møller jo ikke med i sit regnestykke, og derfor bliver det jo helt hen i vejret. Men blot til oplysning for hr. Egil Møller: Dét er den egentlige årsag til problemerne.

Jeg tror, at hvis det skulle være sådan, at Dansk Folkeparti kun måtte udtale sig om flygtninge- og indvandrerpolitik under de emner, hvor det var på dagsordenen, så ville vi høre meget lidt fra Dansk Folkeparti under Folketingets debatter.

Egil Møller (DF):

Jeg vil godt starte med at sige dét til fru Annie Lunde Hansen, som jeg egentlig også har sagt til tidligere ordførere: Jeg anklager ikke indvandrede for at være skyld i boligsituationen. Det er de danske politikere, jeg anklager. Det vil jeg godt gentage endnu en gang.

Så vil jeg i øvrigt sige generelt til de øvrige ordførere, at jeg da er enig i, at vi for øjeblikket har en mangelsituation på boliger. Det er jo også det, der har affødt forslaget fra Enhedslisten.

Så er det, jeg giver mit bidrag til at belyse, hvorfor vi har et boligproblem. Det er ikke kun, fordi der i gennemsnit bliver færre pr. bolig. Det er også, som jeg gengav i min ordførertale, de andre problemer, der er skyld i, at vi står i den situation i dag. Så mit bidrag til, hvad man skal gøre ved det, er jo selvfølgelig, som jeg også sagde tidligere, og jeg vil godt gentage det, at man skaber gunstige vilkår for de private, så de igen bygger lejeboliger.

Så vil jeg også godt lige sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg er hundrede procent enig i, hvad min partileder, fru Pia Kjærsgaard, siger.

Formanden:

Fru Annie Lunde Hansen som ordfører.

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg skal gøre det her meget kort.

I CD er vi modstandere af en tvangsmæssig ordning, hvorefter der kunne gives kommunerne en anvisningsret til privat boligbyggeri.

I vores verden er der altså nogle klare grænser for, hvordan offentlige myndigheder skal kunne sætte sig på andre menneskers ejendom. Den grænse er klart overskredet med dette forslag.

Det er jo ikke første gang, en udvidet kommunal anvisningsret har været på tale, og CD's svar har altid været det samme. Det skal dog ikke forstås sådan, at vi ikke også gerne på linje med bl.a. forslagsstillerne ser, at private påtager sig et større socialt ansvar, også gerne private udlejere. Men tvang løser ingenting. Heller ikke selv om en aftale desværre ikke er kommet på plads. Men fra CD's side håber vi også at se en acceptabel aftale mellem ministeren, KL og de private udlejere. Det ville klæde dem godt, hvis de tog deres boligsociale opgave alvorligt, sådan at de også satte sig ned og ligesom almene boliger følte, at de skulle tage et boligsocialt ansvar.

I CD er vi godt tilfredse med den anvisningsret, som allerede findes i relation til de almene boliger, og vi er også tilfredse med den udvidelse med en større aftalebaseret fleksibilitet i anvisningsretten, som er blevet gennemført på det seneste. Vi håber at få rettet nogle boligområder op ved denne nye anvisningsret.

Vi synes, det er naturligt, at byggeri, som er opført med betydelig offentlig støtte, naturligvis skal bidrage til løsning af boligsociale problemer, også selv om vi som nævnt også meget gerne ser en større deltagelse fra de private udlejerers side. Jeg håber meget, de lytter til dette, for

det er måske det sidste vink med en vognstang, vi kan gøre, så de kan bibeholde denne her løsning. Det kunne jo også godt være, når man satte nyt privat boligbyggeri i gang, at man fik en meget fornuftig aftale om, at når man byggede nyt, eventuelt med en skattefritagelse, jamen så overtog man en anvisningsret på de 25 pct.

Jamen lad dog parterne sætte sig ned. Vi prøver at komme med nogle fornuftige input fra forskellig side. Men det skal være på en frivillig basis.

CD kan ikke støtte forslaget, som det ligger her.

Børge Klit Johansen (KRF):

Kristeligt Folkeparti beklager, at den gældende, frivillige ordning med belønning ikke har virket efter hensigten. Vi tror dog ikke på, at der i den nuværende situation med stor bolignød vil kunne komme noget positivt ud af tvangsforanstaltninger.

Kristeligt Folkeparti har gennem årene støttet en række initiativer på boligområdet, på kvarterløft, byfornyelse osv., hvor målet har været at bevare en bredt sammensat beboermasse.

Problemet med ghettodannelser bør måske først og fremmest løses ved at gøre det mere attraktivt for ressourcestærke lejere at blive boende i den almennyttige sektor, selv om de selv skal betale hele huslejen.

Vi konstaterer, at pinsepakken har rykket balancen mellem ejer- og lejerbolig til lejerboligens fordel og tror, at det vil være med til på lang sigt at løse problemet med ghettodannelser. Men der bliver ikke flere boliger gennem det her initiativ, og det er jo boligmangelen, der er det egentlige problem.

Kommunerne kan ikke henvise til boliger, hvor der allerede bor nogen, og derfor har vi også taget initiativer til bygning af boliger for ældre, til handicappede, plejeboliger osv., som vil frigøre boliger både i den almene og i den private boligmasse.

Der er en mand, der har sagt, at i en krisesituation har man som leder to muligheder. Den ene er at tjene sig rig, den anden er at spare sig fattig. Og jeg vil sige, at dette forslag, som så meget andet, tager det forkerte valg, nemlig fattigdommen. Der bliver ikke mere guld af det her.

Kristeligt Folkeparti kan derfor ikke støtte forslaget.

Formanden:

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten, som i al væsentlighed efter min opfattelse har bevæget sig ad positive spor med en lille passage fra Dansk Folkepartis side, som handlede om andre ting end det, der var på dagsordenen.

Bortset fra det kan man på baggrund af debatten konstatere, at der er to grupper af partier i det her Folketing. Der er tre partier, der aspirerer til at overtage regeringsmagten efter et kommende valg, hvilket forhåbentlig ikke lykkes, nemlig Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, og de er og har markeret sig ganske kraftigt som udlejernes, grundejernes repræsentanter her på Tinge, og det har de jo lov til at gøre.

Det er en lille, privilegeret befolkningsgruppe, men man har lov til at varetage bestemte privilegerede mindretals særinteresser, bestemt. Det er ikke smukt at se på, men sådan er demokratiet jo indrettet, at man naturligvis har ret til det. Det behøver efter min mening ikke at afføde flere kommentarer, det taler for sig selv.

Så er der den anden gruppe af partier, Kristeligt Folkeparti, CD, regeringspartierne, SF og Enhedslisten, som har det fælles udgangspunkt, at vi faktisk har et problem, og at det burde være sådan, at udlejerne kunne medvirke til en sådan anvisning.

Kristeligt Folkeparti og CD er ikke meget for at tvinge udlejerne til det. Hvorfor de ikke er meget for at tvinge udlejerne til det, forstår jeg egentlig ikke rigtigt, når de er enige i, at vi har et problem. Nej, det er svært at forklare, men de har i hvert fald det fælles udgangspunkt med os andre, at vi har et problem, og disse grundejere burde jo egentlig af deres gode hjerte kunne indse, at der var et boligsocialt ansvar, de burde påtage sig at være med til at løse.

Nu er problemet, at det gode hjerte har de ikke, for de har fået tilbudt en frivillig ordning, hvor de endda kunne få penge som belønning, og den har de vist sig fuldstændig uinteresseret i at benytte. Det var Kristeligt Folkepartis ordfører også inde på.

Så det er ikke, fordi de ikke er blevet tilskyndet, det er heller ikke, fordi de har manglet, hvad skal man sige, guleroden, tilskyndelsen, og den daværende boligminister, ikke den nuværende, tilbød dem endda endnu flere penge, helt

skamløst mange penge, vil jeg sige. Alligevel lænede de sig tilbage og sagde: Vi har intet socialt ansvar, vi er grundejere, vi skal tjene penge på lejerne, vi har intet socialt ansvar. Det var meldingen, og jeg er da ked af at stå og sige det om grundejerne, men sådan er det desværre.

Nuvel. Så har ministeren og Socialdemokratiets ordfører sagt, at nu vil regeringen optage disse forhandlinger, men de kan ikke trække så meget i langdrag, som vi har set tidligere. Jeg hæftede mig især ved det sidste med, at de ikke kan trække i langdrag, for det var den positive del af det, ellers kunne det ende med at blive noget af en farce. Derfor vil jeg også gerne gentage hr. Knud Erik Hansens spørgsmål til ministeren, om der dog så ikke kunne sættes en frist.

Måske vil det befordre grundejernens forhandlingsvilje, hvis der var en frist og en vilje fra et flertal i Folketinget til at sige, at hvis ikke det kan føre til resultater inden fristens udløb, så må lovgivningsmagten skride til handling. Jeg tror, det ville virke utrolig opkvikkende på grundejerne, hvis der var en sådan frist. Så hvis ministeren kunne antyde lidt i retning af en frist, som også hr. Knud Erik Hansen var inde på, så tror jeg, det ville hjælpe sagen meget på gлед.

Så hæftede jeg mig ved, og det har Kristeligt Folkeparti jo ret i, at det her forslag kun på kort sigt kan sikre, at de, som ikke har mulighed for selv at skaffe en bolig i det her samfund, får en chance, og at vi får en bedre fordeling i boligområderne, som ministeren indledningsvis var med til.

Det er, hvad man kan få ud af det her, men man kan ikke grundlæggende løse boligproblemet på lang sigt, for det forudsætter øget byggeri, overhovedet ingen uenighed om dét. Derfor lyttede jeg med interesse til CD's forslag, som også er mit forslag, vil jeg sige i al beskedenhed, nemlig at vi går til pensionskasserne og afprøver deres nye sociale samvittighed, som blev proklameret af Lublin i går og omtalt i Børsen og hos Ritzau i dag, nemlig at PFA gerne vil bygge.

De vil selvfølgelig gerne have nogle penge af staten for at gøre det, det er klart, det er jo ikke lutter ædelhed, der er visse monetære interesser i sådanne pensionskasser, det kan vi ikke se bort fra – nogle gange også mere, end jeg kunne ønske – men jeg tager det som et første udslag af social bekymring hos PFA's ledelse. Jeg kan se, fru Lissa Mathiasen ser skeptisk ud, men lad os nu tage en positiv indgangsvinkel til tilværelsen.

Hvad om regeringen og de partier her i Folketinget, der ville være positive over for en sådan tanke, tog initiativet og indbød pensionskasserne, Boligselskabernes Landsforening og kommunerne og sagde: Kan vi forhandle os frem til, at hvis pensionskasserne er indstillet på at acceptere det samme regelsæt for anvisning, som kommunerne har hos det almene byggeri, altså hver fjerde lejlighed, skulle vi så se på, om der kunne blive en sådan skattefritagelse?

Det ville jeg være åben over for at diskutere, hvis vi på den måde kunne få et nyt byggeri, men med et socialt ansvar. For jeg er bange for, at det, pensionskasserne for nuværende forestiller sig, bare er, at de vil have nogle penge af staten til belønning for det, de allerede bygger i forvejen, og uden sociale forpligtelser, sådan opfattede jeg signalet i forvejen. Så vil jeg godt sige, så er der ingen interesse for det hos Enhedslisten.

Men lad os nu tage det positive udgangspunkt, og hvis CD er enige i det, og – selv om hr. Knud Erik Hansen ikke har sagt noget direkte om det – SF sikkert også gerne ville være med i sådan en drøftelse, og hvis regeringen så også ville være med, så var der da en mulighed her for at få sparket lidt mere byggeri i gang. Hvis vi så også kunne indbyde Boligselskabernes Landsforening til en drøftelse for at diskutere, hvordan man eventuelt kunne sammenkoble et sådant byggeri med nyt alment byggeri, og diskutere, hvordan man kunne overtage kommunens indskud i det almene byggeri for at få sat skub i den sektor, ja, så kunne der jo udvikle sig noget perspektivrigt, hvor der både var en social forpligtelse og en kraftig forøgelse af byggetakten.

Jeg siger det her til i hvert fald boligministerens overvejelse. Jeg synes, der er lidt visionære tanker i det, for så kunne man kombinere socialt ansvar med en nybyggeripolitik, der kunne sætte nogle ting i gang.

Jeg vil godt sige, at grundejerforeningerne har været så negative, og Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti har været så negative, så at forestille sig, at de kunne inddrages i de forhandlinger, rækker – her og nu, hvor jeg står – ud over min fantasi. Men den gruppe af partier, som har været lydhøre over for problemerne i det her, udgør jo trods alt et rimelig pænt flertal i Folketinget.

Så der burde være et udgangspunkt for, at ministeren kunne undersøge landskabet og ligesom vurdere, om der var mulighed for at få sat

nogle ting i gang ved sådan nogle overvejelser her med en passende kombination af stok og gulderod. Jeg tror nok, stokken skal vises lidt frem. Det vil jeg godt sige til CD og Kristeligt Folkeparti, for de er altid så bange for, at nogle falder i søvn på sofaen.

Men det var i hvert fald min opfordring, som jeg håber, regeringen vil overveje positivt.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Keld Albrechtsen talte om perspektiver og om at være visionær. Det er det jo altid politikeres lod at forsøge at være. Men jeg vil godt lige her afslutningsvis gentage mit tidligere spørgsmål til hr. Keld Albrechtsen. Vil hr. Keld Albrechtsens parti være med til, at sommerhuse må anvendes til helårsboliger året rundt af deres respektive ejere, ja eller nej?

Formanden:

Ja, det er jo ikke det, beslutningsforslaget handler om, men så skidt da. Men så er det også slut.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil såmænd blot sige, at hr. Egil Møller altså er specialist i at bringe alle mulige ting ind i denne her debat, som sådan set ikke har noget med debatten at gøre. Og på baggrund af formandens bemærkninger tror jeg, at vi måske skal slutte dér.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 30. januar 2001 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 21.03